

Familjehem till ensamkommande flyktingbarn

Är du nyfiken på hur det är att ta emot ensamkommande flyktingbarn? Familjehemsmamman "Karin" berättar hur det var för dem och ger några tips inför uppdraget.

TEXT: Anne Aronsson | FOTO: Eugene Sergeev/123RF Stockfoto

Hur länge har ni varit familjehem/jourhem?

Vi har varit förstärkt familjehem i sex år. Men har även tagit emot jourplaceringar vid behov. Det har varit frivårdsplaceringar, kriminalvårdsutsluss, tonåringar med LVU på eget beteende oftast då kriminalitet och missbruk, barn och ungdomar med diverse diagnoser.

Hur kom det sig att ni blev familjehem/jourhem?

Då vi har stor erfarenhet av barn med diagnos kände vi att vi ville och kunde göra en insats. Så var tanken från början, nu har det blivit en livsstil, ett engagemang och en vilja att göra skillnad som driver oss vidare.

Vilka tankar hade ni när ni bestämde er för att ta emot ensamkommande?

Efter frustration över att hjälpen kommer försent till våra svenska tonåringar, bytte vi spår och valde att ta emot ett mindre barn för att på något vis börja i rätt ände och hjälpa i tid.

Tyvärr så upplevde vi att umgängen och föräldrars rätt var större än barnets behov, så efter nära 3 tuffa år beslöt vi oss för att säga upp placeringen. Vi kom inte någon vart. Efter varje umgänge eller telefonsamtal var vi tillbaka på ruta 1 med ett barn som mår extremt dåligt psykiskt och blev väldigt utåtagerande.

Vi tog en paus på två månader och funderade på hur vi skulle gå vidare. Att sluta som familjehem var det inte tal om men vi insåg också att vår familj förändrats. Vår minsta hade blivit 17 och första barnbarnet på väg. Så vi kände instinktivt att tonåringar var lämpligast hos oss just då, vi ville inte börja om med mindre barn och så fick det bli.

Vi ställde oss öppna hos vår favoritorganisation för ton-

åringar men var tveksamma till ensamkommande, men det var inget som vi tog upp just då. Vi hade blivit varande för ensamkommande av andra familjehem, att de ofta hade dålig kvinnosyn, krävande på materiella ting osv.

Ganska snart frågade dom om oss om vi kunde tänkas vara jour för ensamkommande. Två bröder som akut skulle omplaceras då det inte fungerade i det nuvarande familjehemmet. Galna som vi är tackade vi ja, med vår stora erfarenhet av besvärliga tonåringar så kände vi att vi ville göra ett försök.

Ja och sen rullade det på. Bröderna blev inte kvar då dom absolut ville bo i Stockholm (men för övrigt lyckades vi nog omvända dom en del i sina attityder) och rymde en gång för mycket. Nu har vi tre gossar som det går mycket bättre med. Alla placeringar fungerar helt enkelt inte och det är många olika faktorer som spelar in.

Utifrån era tidigare erfarenheter som familjehem/jourhem, skiljer det sig något mot att ta emot ensamkommande?

Hur det skiljer sig... Det blir ju ett helt annat sätt att "jobba". Jag hade jättesvårt i början då språket är ett hinder, det känns jättekonstig att prata om och inte med. Man ska också samarbeta med en god man som ska sköta skola, bup, sjukvård, kontakt med migrationsverket osv. så det blir ju också något helt annat. Sen har jag hört att många gode män inte har tid, så det läggs över på familjehemmet istället.

Jag är glad att jag inte har egna barn att fostra samtidigt, det underlättar en hel del att kunna blunda för lite saker. Sen har vi hundar och det har varit extremt jobbigt att lära dom vara nära hundarna, tur vi har små. De flesta är livrädda för hundarna till en början.

Har ni några tips/råd som ni vill dela med er av?

Då vi är förstärkt familjehem så är det alltid en vuxen hemma på heltid och tur att gubben är lärarvikare så han varit hemma nu i sommar, det har underlättat. Vi har varit noga med att köra efter principen *se och lär*. Jag kränger på mig blåstället och gubben förklädet och det har fått även den med värst kvinnosyn att ändra uppfattning.

Det kan också vara viktigt att fundera ut några få enkla regler i ert hus så som när man äter, när det ska vara lugn och ro för natten, att man städar sitt eget rum, tvättar sina egna kläder och hjälper till i köket, håller rätt på sina saker och spiller man något så torkar man upp det.

Det är också viktigt att förklara vad ett familjehem är och vad som händer nu med väntan på god man, skolstart, migrationsverkets väntetider osv.....något våra gossar inte riktigt förstått. Tur att den ena har en släkting i Sverige som är god man och har lugnat den gossen som tolkar vidare till nästa.

Det är ett passande, men vi har haft det här fenomenet med andra generationens invandrarbarn också. Där har

vi lärt oss vad det beror på och det är ett gränstestande. Hemma får man ju en örfil när man gör något fel. Just nu är vi inne i en fas av pillande på ALLT, andras cyklar, hoppande i livbåtar mm. Man bör också tänka på, precis som vid alla placeringar, att låsa in mediciner och inte skapa frestelser genom att ex. lämna pengar framme.

Se till att det är en handläggare som kommer med barnet, det underlättar massor att med hjälp av handläggaren och tolk, gå igenom det viktigaste när dom kommer. Två barn har vi fått hämta direkt från tågstationen vilket inte var så optimalt. Nuförtiden tvångskommenderar migrationsverket kommunerna att ta emot och dom små kommunerna har inte personal så det räcker att följa med utan våra två fick åka ensamma från transitboendet till oss.

Man kan ha en åsikt eller känsla om deras historia som de berättar, att den kanske inte är helt sann eller att det kanske är smugglarna som sagt till dem att ex. ljuga om sin ålder, men vi har fått ett uppdrag att ta hand om en individ och koncentrerar oss på det, att döma är upp till migrationsverket.

Vi har bara under en kort tid tagit emot ensamkommande, men det var helt rätt beslut för oss.

Tack "Karin" för att du ville dela med dig av era erfarenheter! ■

